

Informácia o vyhodnotení úloh a prijatých opatreniach vyplývajúcich z materiálu Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) k 31.03.2021

1. Úvod

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“) predkladá túto informáciu na základe bodu B.2 uznesenia vlády SR č. 218 z 28. apríla 2021. Uvedeným uznesením vlády SR bolo ministerke kultúry uložené do 15. septembra 2021 predložiť na rokovanie vlády informatívny materiál s vyhodnotením úloh a prijatých opatrení vyplývajúcich z materiálu Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) k 31.03.2021 vrátane informácií o kritických problémoch operačného programu.

MK SR bolo uznesením vlády SR č. 232/2014 zo 14. mája 2014 schválené ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020. MK SR v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu (ďalej len „IROP“) implementuje Prioritnú os 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch (ďalej len „PO3“). V zmysle dodatku č. 2 k Zmluve o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom podpísaného dňa 22. júla 2021 implementuje MK SR v rámci IROP aj Prioritnú os č. 7 REACT-EÚ, špecifický cieľ č. 7.7: Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií (ďalej len „PO7“).

Cieľom tohto materiálu je informovať vládu SR o vyhodnotení úloh a prijatých opatreniach vyplývajúcich z materiálu Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) k 31.03.2021, ako aj poskytnúť informácie o kritických problémoch PO3 IROP a o stave implementácie špecifického cieľa č. 7.7 PO7. Materiál popisuje stav PO3 a PO7 IROP k 31. augustu 2021. Údaje sú uvedené za zdroj ERDF pokiaľ nie je uvedené inak.

2. Aktuálny stav implementácie MK SR k 31.8.2021

SO počas implementácie PO3 vyhlásil dve dopytovo orientované výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“), a to decentralizovanú výzvu a centralizovanú výzvu.

Podpora sa v rámci decentralizovanej výzvy realizuje prostredníctvom podpory tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore. Príspevok je smerovaný priamo MSP.

Cieľom centralizovanej výzvy je vytvoriť priaznivé prostredie pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií. Pomoc je smerovaná subjektom verejnej správy za účelom vybudovania účelovej infraštruktúry (kultúrno-kreatívne centrá) s cieľom ich následného prevádzkovania a poskytovania špecifických služieb v oblasti KKP pre MSP.

V rámci využitia finančných nástrojov riadiaci orgán pre IROP vyhlásil 2 vyzvania v celkovom objeme 45,75 mil. EUR na implementáciu finančných nástrojov. Z uvedenej sumy boli v dôsledku zavedenia pandemických opatrení presunuté finančné prostriedky vo výške cca 30 mil. EUR do prioritnej osi 2 IROP na podporu zdravotníctva. Prostriedky alokované na finančné nástroje implementované prostredníctvom Slovak Investment Holding (ďalej aj "SIH") majú za úlohu prispieť k realizácii investičných projektov v rámci priorit SR a podporiť tak ekonomický rast prostredníctvom investícií bez dodatočného zaťažovania

štátneho rozpočtu. Vzhľadom na to, že SIH už nebude realizovať ďalšie projekty na území menej rozvinutého regiónu boli vrátené finančné prostriedky do PO3 vo výške 8 246 906 EUR (zdroje EÚ). Uvedená skutočnosť spôsobila aktuálne zníženie čerpania v danej sume vo forme zaevidovanej nezrovnalosti, keďže finančné prostriedky budú použité na financovanie troch zásobníkových projektov z centralizovanej výzvy: Rozhlas a televízia Slovenska - Košice, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave vysoká škola, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, pričom Zmluvy o poskytnutí NFP s uvedenými prijímateľmi boli uzatvorené v júli 2021 a predpoklad reálneho čerpania MK SR očakáva v r. 2022-2023.

Za účelom zmiernenia dopadov pandémie COVID-19 a predchádzaniu zväčšovania regionálnych disparít v rámci Slovenska budú prostredníctvom prioritnej osi č. 7 IROP – REACT-EÚ, špecifického cieľa č. 7.7 použité finančné prostriedky na opatrenia súvisiace s obnovou po kríze spojenjej s pandemiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov. Alokácia na podporu vyššie uvedených aktivít je vo výške 14,85 mil. EUR. Dňa 10.8.2021 MK SR vyhlásilo výzvu na predkladanie ŽoNFP, termín uzatvorenia predmetnej výzvy je 11. november 2021.

Tabuľka č. 1 Kontrahovanie za zdroj EÚ (v EUR)

Alokácia na PO3 IROP	Kontrahovanie k 31.8.2021	% kontrahovania k 31.8.2021	MIRRI SR odporúča kontrahovanie na r. 2021	Zmena kontrahovania od 1.1. 2021 do 31.8.2021	% plnenia odporúčaného ročného plánu kontrahovania	Zostáva nakontrahovať z ročného plánu do 31.12.2021
122 127 561	111 465 447	91,27	16 223 172	16 267 685	+100,27	0

Alokácia na PO7 IROP	Kontrahovanie	% kontrahovania	MIRRI SR odporúča kontrahovanie na r. 2021	Zmena kontrahovania od 1.1. 2021 do 31.8.2021	% plnenia odporúčaného ročného plánu kontrahovania	Zostáva nakontrahovať z ročného plánu do 31.12.2021
14 850 600	0	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 2 Čerpanie za zdroj EÚ (v EUR)

Bez nezrovnalostí

Alokácia na PO3 IROP	Čerpanie k 31.8.2021	% čerpania	MIRRI SR odporúča čerpanie na r. 2021	Zmena čerpania od 1.1.2021 do 31.8.2021	% plnenia odporúčaného ročného plánu čerpania	Zostáva vyčerpať z ročného plánu do 31.12.2021
122 127 561	17 387 084	14,23	17 000 000	3 604 868	21,21	13 395 132

S nezrovnalostami

Alokácia na PO3 IROP	Čerpanie k 31.8.2021	% čerpania	MIRRI SR odporúča čerpanie na r. 2021	Zmena čerpania od 1.1.2021 do 31.8.2021	% plnenia odporúčaného ročného plánu čerpania	Zostáva vyčerpať z ročného plánu do 31.12.2021
122 127 561	9 116 582	7,46	17 000 000	-4 665 634*	-27,44%	21 665 634

*Čerpanie: žiadosti o platbu vo výške 3 604 868 EUR, odpočítané nezrovnalosti vo výške 8 270 502 EUR.

Alokácia na PO7 IROP	Čerpanie	% čerpania	MIRRI SR odporúča čerpanie na r. 2021	Zmena čerpania od 1.1.2021 do 31.8.2021	% plnenia odporúčaného ročného plánu čerpania	Zostáva vyčerpať z ročného plánu do 31.12.2021
14 850 600	0	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 3 Porovnanie stavu kontrahovania a čerpania od 31.3.2021 do 31.8.2021 za zdroj EÚ (v EUR)

IROP PO3 (MK SR)	Stav k 31.3.2021	Stav k 31.8.2021	Zmena od 31.3.2021	Zmena od 31.3.2021 (v %)
Kontrahovanie	110 667 543	111 465 447	+797 904	0,72
Čerpanie bez nezrovnalosti	14 216 624	17 387 084	+3 170 460	22,30

Decentralizovaná podpora – výzva IROP-PO3-SC31-2016-5

Dopytovo orientovaná výzva pre aktivitu č. 3 *Umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore na účely tvorby pracovných miest* bola vyhlásená 17. októbra 2016 v celkovej alokácii 67,8 mil. EUR. Ide o problematickú výzvu, ktorej implementácia bola pozastavená kvôli identifikovaným nedostatkom v procese odborného hodnotenia projektov. Nedostatky spôsobili opakovanie celého procesu odborného hodnotenia, čo malo za následok, že implementácia tejto výzvy začala zazmluvnením projektov v januári 2020. Celkovo je zazmluvnených 247 projektov v objeme 33,7 mil. EUR.

Kumulatívne čerpanie výzvy za roky 2020 a 2021 je vo výške 5,9 mil. EUR. Za rok 2021 je čerpanie vo výške 3,5 mil. EUR za zdroj ERDF, pričom plánovaný objem čerpania na rok 2021 je stanovený na 8 mil. EUR. Plnenie plánu čerpania pre rok 2021 je na úrovni 44,81%, pričom výška predložených a doposiaľ neuhradených žiadostí o platbu je vo výške 2,5 mil. EUR. Spracovanie týchto žiadostí o platbu spolu s doposiaľ vykázaným čerpaním by tvorilo výdavky vo výške 6,1 mil. EUR, čo by predstavovalo čerpanie 76,76 % z plánovaného ročného záväzku v rámci tejto výzvy.

K termínu 31.8. 2021 bolo na úrovni MK SR spracovaných za roky 2020 a 2021 celkovo 795 žiadostí o platbu. Počet spracovaných žiadostí o platbu za rok 2021 je 476 žiadostí o platbu.

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že SO pre IROP v rámci tejto výzvy pracuje s veľkým počtom predkladaných žiadostí o platbu v nízkych hodnotách, čo si vyžaduje vysokú administratívnu záťaž pracovných kapacít MK SR. Uvedené je spôsobené charakterom výzvy a zadaných oprávnených výdavkov.

Centralizovaná podpora – výzva IROP-PO3-SC31-2019-49

Dopytovo orientovaná výzva pre aktivitu č. 1 *Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií* a aktivitu č. 2 *Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe (emerging talents)* bola vyhlásená dňa 4. júla 2019. Pôvodne bolo vydaných 7 rozhodnutí o schválení projektov vo výške 63 mil. EUR. Ďalej na základe dodatočnej voľnej alokácie PO3 aj presunom zo SIH, boli financované 3 zásobníkové projekty v celkovej výške NFP 10,7 mil. EUR (z toho zdroje EÚ 9,5 mil. EUR) v pričom v daných prípadoch prebehlo konanie o zmene rozhodnutia o neschválení žiadosti na základe vlastného podnetu SO IROP PO3. Rozhodnutia o schválení zásobníkových projektov boli vydané po uzatvorení dodatku ku zmluve o NFP medzi MIRRI a SIH v júni 2021. Rozhodnutia o schválení žiadosti troch zásobníkových projektov boli podpísané koncom júna 2021.

Projekty centralizovanej podpory boli v prevažnej miere zazmluvnené v decembri 2020 a v januári 2021, projekty schválené zo zásobníka projektov boli zazmluvnené v júli 2021. V týchto projektoch prebiehajú intenzívne verejné obstarávania, pričom jednotlivé zákazky sa nachádzajú v rôznych štádiách prípravy a realizácie zo strany prijímateľov a následnej kontroly zo strany SO IROP PO3. Plánovaný objem čerpania pre rok 2021 je stanovený na 9 mil. EUR, pričom vzhľadom na nedokončené, resp. oneskorené procesy verejných obstarávaní na úrovni jednotlivých žiadateľov vzniká veľké riziko nevyčerpania plánovaného objemu. Stav implementácie je však dôsledne monitorovaný, nakoľko schválené projekty sú zaradené do kategórie strategických projektov. Do termínu 31.8.2021 bola uhradená suma vo výške 20 400 EUR. Momentálne sú na spracovaní ŽoP vo výške 367 032 EUR. Plnenie plánu čerpania pre rok 2021 je na úrovni 0,23 %. Spracovanie týchto žiadostí o platbu spolu s doposiaľ vykázaným čerpaním by tvorilo výdavky vo výške 387 432 EUR, čo by predstavovalo čerpanie 4,3 % z plánovaného ročného záväzku v rámci tejto výzvy. Vzhľadom na skutočnosť, že projekty boli zazmluvnené koncom roka 2020 a v súčasnej dobe prebiehajú verejné obstarávania predpokladáme najväčší podiel čerpania z tejto výzvy v roku 2022 vo výške 44 mil. EUR.

Tabuľka č. 4 Projekty zo zásobníka v rámci centralizovanej výzvy

Prijímateľ	Názov projektu	Schválená výška NFP
Rozhlas a televízia Slovenska	Kreatívne centrum Štúdia RTVS Košice	5 286 646,15
Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave vysoká škola	Kreatívne centrum - adaptácia priestorov UCM FMK pre účely vytvorenia kreatívneho centra	1 365 456,82
Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne	Kreatívne centrum Trenčianskej univerzity A.Dubčeka pre stimuláciu potenciálu v kultúrnom a kreatívnom priemysle	4 066 399,10

Tabuľka č. 5 Plán čerpania centralizovanej výzvy za zdroj EÚ (v EUR)

				Kumulatívny plán čerpania v EUR (EÚ zdroj)		
Prijímateľ	Zazmluvnená suma	Stav projektu	Disponibilný zostatok na čerpanie	k 30.06.2021	k 30.09.2021	k 31.12.2021
Mesto Trenčín	6 798 460,34	zmluva uzavretá	6 778 060,34	0	250 000	1 550 000
Rozhlas a televízia Slovenska	4 947 114,27	zmluva uzavretá	4 947 114,27	0	30 000	380 000
Rozhlas a televízia Slovenska	9 113 479,48	zmluva uzavretá	9 113 479,48	0	30 000	280 000
Trnavský samosprávny kraj	6 865 015,92	zmluva uzavretá	6 865 015,92	0	30 000	980 000
Košický samosprávny kraj	16 098 664,68	zmluva uzavretá	16 098 664,68	0	9 001	34 001
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre	5 264 402,27	zmluva uzavretá	5 264 402,27	0	11 050	511 050
Mesto Nitra	13 929 780,01	zmluva uzavretá	13 929 780,01	0	30 000	780 000

Finančné nástroje (SIH)

V rámci finančných nástrojov bude Slovak Investment Holding (SIH) realizovať dva projekty, a to Kúpele Grosling (prijímateľ mesto Bratislava) a Prvé slovenské gymnázium Revúca (prijímateľ Banskobystrický samosprávny kraj). Vzhľadom na to, že SIH už nebude realizovať ďalšie projekty na území menej rozvinutého regiónu boli vrátené finančné prostriedky do PO3 vo výške 8,25 mil. EUR (zdroje EÚ). Uvedené zdroje boli použité na financovanie troch zásobníkových projektov z centralizovanej výzvy: Rozhlas a televízia Slovenska - Košice, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave vysoká škola, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne. Zmluvy o poskytnutí NFP s uvedenými prijímateľmi boli uzatvorené v júli 2021.

Iniciatíva REACT EU

V dôsledku pandemických opatrení nariaďujúcich sociálny odstup jednotlivcov bol sektor kultúry jedným z najviac zasiahnutých oblastí. Kultúrne inštitúcie boli nútené na dobu neurčitú výrazne obmedziť alebo úplne zastaviť svoju činnosť. Veľký infraštruktúrny dlh v kultúrnych inštitúciách spôsobil, že väčšina z nich nebola na túto situáciu pripravená – nebola schopná zabezpečiť on-line predstavenia, interakciu s návštevníkmi a udržanie ich lojality do budúcnosti. Pandemické opatrenia v oblasti kultúry predstavovali nielen výrazné zníženie dopytu po ich službách, ale spôsobili aj výrazný výpadok príjmov kultúrnych organizácií, čo viedlo k ohrozeniu pokračovania v prevádzke a udržania pracovných miest.

Špecifickým cieľom podpory z IROP je lepšie pripraviť kultúrne inštitúcie na prípady podobné pandémie COVID-19.

V tejto súvislosti vyhlásilo MK SR dňa 10.8.2021 výzvu na predkladanie ŽoNFP, s termínom uzatvorenia výzvy 11. novembra 2021. Zámerom MK SR je podporiť malé infraštruktúrne investície, a to modernizáciu technickej infraštruktúry kultúrnych zariadení (napr. svetelná a zvuková technika, vzduchotechnika, digitalizácia, modernizácia interiérov, modernizácia a digitalizácia výstavných a expozičných priestorov...) a drobné stavebné úpravy kultúrnych objektov pre žiadateľov z verejnej správy (mestá, obce, VÚC), resp. nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie. Alokácia na podporu vyššie uvedených aktivít je 14,85 mil. EUR.

3. Vyhodnotenie plnenia pridelených úloh a prijatých opatrení vyplývajúcich z materiálu Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) k 31.03.2021.

ÚLOHY PRE MINISTERKU KULTÚRY (PO 3) NA ROK 2021

1. Zabezpečiť čerpanie v roku 2021 v objeme stanovenom RO.

T: do 30.11.2021.

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní. Plnenie plánu čerpania k termínu 31.8. pre rok 2021 je na úrovni 21,21 %, pričom výška predložených a doposiaľ nespracovaných žiadostí o platbu je vo výške 2,9 mil. EUR. Spracovanie týchto žiadostí o platbu spolu s doposiaľ vykázaným čerpaním by tvorilo výdavky vo výške 6,5 mil. EUR, čo by predstavovalo čerpanie 38,40 % z plánovaného ročného záväzku v rámci tejto výzvy. V rámci projektov decentralizovanej výzvy sa na zvýšenie čerpania stanovili prioritné projekty a výdavky, ktoré majú zabezpečiť vyčerpanie naplánovanej sumy. V rámci projektov centralizovanej výzvy sa vytvoril osobitný režim sledovania a riadenia týchto projektov., nakoľko väčšina z nich spadá do kategórie tzv. „strategických projektov“ Je predpoklad, že sa ešte prejaví čerpanie finančných prostriedkov, ktoré sú zazmluvnené v centralizovanej výzve.

K termínu 31.8.2021 je čerpanie PO3 na úrovni 21,21 % zo záväzku pre rok 2021 (0,23% centralizovaná podpora a 44,81 % decentralizovaná podpora).

Za účelom akcelerácie čerpania boli navrhnuté opatrenia ako napr. osobné návštevy štátnej tajomníčky u príjemcov v rámci centralizovanej výzvy, týždenné monitorovanie stavu predkladania ŽoP pre jednotlivé projekty a ich manažovanie za účelom stanovenia prioritizácie vzhľadom na objem nárokováných výdavkov, uskutočnenie pracovného on line web-semináru pre centralizovanú výzvu s prijímateľmi v 2Q 2021, vyčlenenie 2 interných zamestnancov výlučne pre centralizovanú výzvu za účelom zabezpečenia zvýšenej kontroly implementácie s dôrazom na kontrolu dodržiavania harmonogramu realizácie VO schválených projektov a plánovaného čerpania.

- 2. Zabezpečiť vyhlásenie výziev/vyzvaní tak, aby dosiahli 100 % alokácie prioritnej osi na konci roku 2021 so zohľadnením nevyužitých súm na uzatvorených výzvach /vyzvaníach.**

T: 31.12.2021.

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

K termínu 31.8.2021 je kontrahovanie PO3 na úrovni 91,27 %. Vzhľadom na to, že SIH už nebude realizovať ďalšie projekty na území menej rozvinutého regiónu, uskutočnilo sa vrátenie finančných prostriedkov do PO3. Tieto prostriedky boli okamžite použité na financovanie 3 zásobníkových projektov z centralizovanej výzvy. Zmluvy boli uzatvorené v júli 2021.

Spôsob využitia zostávajúcich voľných zdrojov v rámci PO3 vo výške 10,6 mil. EUR v rámci alokácie VRR je aktuálne predmetom rokovania medzi MK SR a RO pre IROP, pričom sa predpokladá realokácia týchto nevyužitých zdrojov do iných prioritných osí IROP.

- 3. Zabezpečiť predloženie maximálneho objemu výdavkov na CO so 100 % financovaním v 7. účtovnom roku.**

T: v závislosti od termínu MF SR.

Vyhodnotenie: MK SR predložilo na CO v rámci výdavkov so 100 % financovaním výdavky v štyroch súhrnných žiadostiach o platbu v objeme 862 267,11 EUR (100%).

- 4. Doplniť štvrt'ročný plán čerpania strategických projektov.**

T: do 31.05.2021.

Vyhodnotenie: Plán čerpania strategických projektov bol aktualizovaný a údaje boli dňa 18.5.2021 zaslané na RO pre IROP. Informácie o pláne čerpania strategických projektov sú predmetom tohto materiálu.

- 5. Monitorovať pokrok v implementácii strategických projektov (t.j. odpočtovať plnenie plánu čerpania), bezodkladne informovať RO, CKO a CO o rizikách, ktoré môžu mať vplyv na ich implementáciu a zabezpečiť presun voľných disponibilných prostriedkov na projekty s potenciálom ich využitia.**

T: štvrt'ročne.

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

Na pravidelných bilaterálnych stretnutiach v rámci krízového riadenia s RO pre IROP a CKO MK SR priebežne informuje o pokroku v implementácii strategických projektov. Odpočtovanie pokroku strategických projektov sa realizuje na dvojtyždňovej báze. Rizikom z pohľadu možného čerpania prostriedkov sú v súčasnej dobe ešte nedokončené verejné obstarávania. S cieľom minimalizovať uvedené riziko pristúpilo MK SR k prioritnému vykonávaniu kontrol VO pre centralizovanú výzvu. Doposiaľ neboli identifikované voľné disponibilné prostriedky v rámci strategických projektov. Priebežne sa však vyhodnocuje aktuálny stav implementácie jednotlivých strategických projektov, ktorý môže identifikovať dodatočné voľné zdroje.

- 6. Analyzovať, v spolupráci s RO, možné riziká implementácie a pripraviť návrh vnútornej realokácie, vrátane doplnenia alternatívnych aktivít programu.**

T: 30.09.2021.

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

MK SR priebežne analyzuje a vyhodnocuje riziká implementácie a predkladá návrhy RO pre IROP. Aktuálne došlo k dodatočnému zazmluvneniu troch projektov zaradených do zásobníka v rámci centralizovanej podpory s výškou NFP 10,7 mil. EUR a vedú sa rokovania s RO pre IROP ohľadom využitia zostatkovej nezazmluvnenej alokácie VRR vo výške 10,6 mil. EUR, pričom sa predpokladá realokácia týchto nevyužitých zdrojov do iných prioritných osí IROP.

- 7. Analyzovať, v spolupráci s RO, stav plnenia cieľových hodnôt ukazovateľov výkonnostného rámca pre rok 2023 a pripraviť prípadný návrh revízie cieľových hodnôt týchto ukazovateľov, s cieľom zabezpečiť ich splnenie v roku 2023.**

T: 30.09.2021.

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

Stav plnenia merateľných ukazovateľov sa sleduje a priebežne vyhodnocuje. Charakter prioritnej osi 3 a jej merateľných ukazovateľov neumožňuje priebežné vykazovanie merateľných ukazovateľov. Dosiahnuté hodnoty merateľných ukazovateľov sa prejavajú až na konci realizácie projektu. Merateľné ukazovatele PO3 už boli predmetom revízie IROP v predchádzajúcom období, kedy sa znižoval ich stav na základe aktuálnych očakávaných hodnôt. Vzhľadom na dôsledky pandémie COVID-19 je predpoklad, že cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov budú ešte znižované v nasledovnej revízii IROP. Revízia cieľových hodnôt sa pripravuje k termínu 30.09.2021.

- 8. Vytvoriť a priebežne dopĺňať zásobník projektov a novými investíciami zabezpečiť náhradu nefunkčných, problémových projektov a korekcií (za nezrovnalosti v stave „Počiatočné preverovanie s finančným dopadom“, „Zistenie nezrovnalostí“, „Vymáhanie nezrovnalostí“ a „Vysporiadaná nezrovnalosť“), čím sa zároveň pripravujú projekty aj pre nové programové obdobie.**

T: 30.09.2021.

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

Zásobník projektov bol vytvorený v rámci tzv. centralizovanej podpory (budovanie kreatívnych centier).

Na základe uvoľnenej alokácie v rámci PO3 ako aj presunom finančných prostriedkov zo SIH, boli financované 3 zásobníkové projekty v celkovom objeme NFP 10,7 mil. EUR, v pričom v daných prípadoch prebehlo konanie o zmene rozhodnutia o neschválení žiadosti na základe vlastného podnetu SO IROP PO3.

Rozhodnutia o schválení zásobníkových projektov Rozhlas a televízia Slovenska - Košice, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave vysoká škola, Trenčianska univerzita Alexandra

Dubčeka v Trenčíne boli vydané po uzatvorení dodatku k zmluve o NFP medzi MIRRI a SIH, ktorý bol uzatvorený v júni 2021.

9. Zabezpečiť plánované čerpanie strategických projektov z centralizovanej výzvy v objeme min. 11 mil. EUR.

T: do 30.11. 2021.

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

Plánovaný objem čerpania pre rok 2021 je stanovený na 9 mil. EUR, pričom vzhľadom na nedokončené, resp. oneskorené procesy verejných obstarávaní na úrovni jednotlivých žiadateľov vzniká veľké riziko nevyčerpania plánovaného objemu. Stav implementácie je však dôsledne monitorovaný, nakoľko schválené projekty sú zaradené do kategórie strategických projektov. Do termínu 31.8.2021 bola uhradená suma vo výške 20 400 EUR. Momentálne sú na spracovaní ŽoP vo výške 367 032 EUR. Plnenie plánu čerpania pre rok 2021 je na úrovni 0,23 %. Spracovanie týchto žiadostí o platbu spolu s doposiaľ vykázaným čerpaním by tvorilo výdavky vo výške 387 432 EUR, čo by predstavovalo čerpanie 4,3 % z plánovaného ročného záväzku v rámci tejto výzvy. Vzhľadom na skutočnosť, že projekty boli zazmluvnené koncom roka 2020 a v súčasnej dobe prebiehajú verejné obstarávania predpokladáme najväčší podiel čerpania z tejto výzvy v roku 2022 vo výške 44 mil. EUR.

10. Analyzovať stav zúčtovávania tranží a zabezpečiť pokrok v implementácii finančných nástrojov vložených do SIH. Následne, v prípade potreby, prijať rozhodnutie k prerozdeleniu prostriedkov za finančné nástroje, ktoré zostanú v SIH a budú pokračovať v úspešnej implementácii. Rovnako, v prípade potreby, prijať rozhodnutia k doposiaľ nevyužitým finančným prostriedkom, ktoré budú vrátené späť do operačného programu na nenávratnú formu pomoci, pripravovať náhradné projekty a po vrátení prostriedkov zo SIH-u ešte v danom roku (bezodkladne) zabezpečiť nové oprávnené výdavky pre splnenie pravidla N+3.

T: priebežne.

Vyhodnotenie: MK SR plní úlohu priebežne.

Na základe nedostatočnej absorpčnej schopnosti SIH prebehol proces vrátenia finančných prostriedkov zo SIH do PO3 IROP. Vrátené finančné prostriedky zo SIH vo výške 8,25 mil. EUR (zdroj EÚ) boli použité na kontrahovanie zásobníkových projektov v rámci tzv. centralizovanej podpory.

4. Kritické problémy OP, SO a návrhy na riešenie

I. Kritické problémy

1. Pomalá implementácia a čerpanie projektov v rámci PO3

V rámci hodnotiaceho procesu výzvy na decentralizovanú podporu boli riadiacim orgánom identifikované zásadné nedostatky, ktoré viedli k pozastaveniu ŽoNFP a následne prehodnocovaniu žiadostí, ale aj vydaných rozhodnutí o schválení a neschválení

žiadostí. Následne došlo k spracovaniu novej metodickej a riadiacej dokumentácie, čo spôsobilo výrazné omeškanie v implementácii. Pomalý prírastok čerpania je spôsobený aj potrebou administrácie veľkého množstva žiadostí o platbu s malým objemom na preplatenie, ktorý ešte spomalila pandémia COVID-19, nakoľko ide o podporu MSP v oblasti kreatívneho priemyslu. V rámci centralizovanej výzvy sa buduje 10 veľkých kreatívnych centier.

2. Problémy v rámci implementácie decentralizovanej výzvy

Predlžovanie/pozastavenie realizácie aktivít z dôvodu COVID 19 – ide o projekty, ktoré sú zamerané na realizáciu aktivít v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu. Z dôvodu pandemických opatrení sú však zrušené všetky podujatia, zatvorené múzeá, galérie, festivaly, hudobné kluby, nekonajú sa medzinárodné výstavy, veľtrhy a pod. Projekty prijímateľov sú nastavené na realizáciu aktivít priamo spojených s týmito obmedzeniami. Z uvedeného dôvodu dochádza k predlžovaniu času realizácie aktivít projektov. Ďalším dôvodom spomalenia predkladania žiadostí o platbu je predlžovanie termínu dodania obstaraných tovarov zo strany dodávateľov z dôvodu posunov v dodávkach resp. subdodávkach. Základným výsledkom realizácie projektov je povinnosť vytvorenia nových pracovných miest, ktoré musia byť následne udržané ďalšie tri roky. V súčasnej situácii, kedy prijímatelia nevedia dokedy budú pretrvávajúť obmedzenia a či vôbec následne dokážu zrealizovať projekt vo vzťahu k následnej povinnosti udržať vytvorené pracovné miesta, zvažujú ďalší postup. Problémom je tiež kontrola verejných obstarávaní, nakoľko je predložený veľký počet VO na kontrolu, doposiaľ bolo vykonaných viac než 820 kontrol.

3. Kontrola verejných obstarávaní, varovný list EK č. Ares (2021) 2698143

Na základe výsledkov systémového auditu vykonaného v roku 2020, v ktorom boli identifikované nedostatky týkajúce sa posudzovania verejných obstarávaní bol 22. apríla 2021 doručený varovný list EK. Predmetom varovného listu je požiadavka Európskej komisie na vykonanie preventívnych a nápravných opatrení na zlepšenie fungovania systému riadenia a kontroly verejných obstarávaní. Nedostatkom je vysoký počet žiadostí o platbu s nízkymi sumami v rámci decentralizovanej výzvy, veľké množstvo verejných obstarávaní s nízkymi sumami a začínajúca implementácia centralizovanej výzvy, kde sa ešte neprejavilo čerpanie finančných prostriedkov.

II. Prijaté opatrenia na zefektívnenie čerpania

- 1. Doplnenie personálnych kapacít SO pre IROP PO3** – priebežne prebieha vyhlasovanie výberových konaní, aktuálny počet neobsadených pozícií je 3 z celkového počtu 35 pracovných pozícií.
- 2. Uzatvorenie dohôd o vykonaní práce s 5 externými manažérmi kontroly VO** – doposiaľ bolo vykonaných viac než 820 kontrol VO. Mesačne je predložených na kontrolu cca 70 žiadostí o vykonanie kontroly, priemerne je za mesiac vydaných cca 60 správ z kontroly VO. Na ďalšie zefektívnenie kontroly VO bolo vytvorené ďalšie interné miesto manažéra kontroly VO a plánuje sa uzatvorenie dohôd s ďalšími externými

kontrolórmí. Internými zmenami bola zefektívnená vnútorná koordinácia administratívnych činností pri kontrole VO.

3. **Osobitný režim sledovania a riadenia projektov kreatívnych centier** – projekty centralizovanej výzvy boli zaradené do kategórie strategických projektov. Projektoví manažéri na pravidelnej báze kontrolujú plnenie stanoveného časového harmonogramu, operatívne pripravujú aktualizáciu rozpočtu, podkladov pre kontrolu VO a pod. Na zefektívnenie zvýšenia čerpania projektov centralizovanej výzvy boli uskutočnené osobné návštevy štátnej tajomníčky u príjemcov.
4. **Sprísnený dohľad nad činnosťami pri posudzovaní verejných obstarávaní** - v nadväznosti na doručenie varovného listu EK č. Ares (2021) 2698143 na základe výsledkov systémového auditu vykonaného v roku 2020, v ktorom boli identifikované nedostatky týkajúce sa posudzovania verejných obstarávaní Riadiaci orgán pre IROP v spolupráci s MK SR vypracoval návrh sprísneného dohľadu nad činnosťami pri posudzovaní verejných obstarávaní. Metodika sprísneného dohľadu sa začala realizovať od júna 2021.
5. **Týždenné monitorovanie stavu predkladaných ŽoP pre jednotlivé projekty** – a ich následné manažovanie za účelom stanovenia prioritizácie vzhľadom na objem nárokováných výdavkov.
6. **Predloženie čestných prehlásení o zrealizovaní strategických projektov** - v rámci centralizovanej výzvy SO zaviazal prijímateľov na predloženie čestných vyhlásení, že zrealizujú projekt do 31.12.2023. Uvedeným opatrením sa SO snažil dosiahnuť prísľub prijímateľov strategických projektov na to, aby venovali zvýšenú pozornosť ich realizácii. V tejto súvislosti sa v priebehu mesiacov jún a júl zároveň uskutočnili pracovné návštevy jednotlivých príjemcov aj za účasti štátnej tajomníčky MK SR.
7. **Zjednodušenie pripravovaných výziev** - SO vykonal viaceré opatrenia na zjednodušovanie pripravovaných výziev. Zmeny prichádzali jednak v dôsledku aktualizácii Systému riadenia EŠIF a jednak z aplikačnej praxe. Príkladom zjednodušenia je znížený počet podmienok poskytnutia príspevku, odstránenie opisu projektu, zavedenie zjednodušeného systému hodnotenia projektov a zadefinovanie oprávnených výdavkov s krátkou dobou realizácie. Taktiež v súvislosti s uľahčením prístupu k výzve bola zriadená pracovná skupina na prípravu výziev, ktorej členmi sú zástupcovia RO pre IROP, miest a VÚC.

5. Záver

Na základe súčasného rozbiehajúceho sa stavu implementácie je predpoklad vyčerpania finančných prostriedkov do konca programového obdobia. Úvodné problémy sú odstránené, nedostatkom je stále vysoký počet žiadostí o platbu s nízkymi sumami v rámci decentralizovanej výzvy, veľké množstvo verejných obstarávaní s nízkymi sumami a začínajúca implementácia centralizovanej výzvy, kde sa ešte neprejavilo čerpanie finančných prostriedkov. Problematickou oblasťou ostáva oblasť kontroly verejných obstarávaní. V tejto oblasti sa SO pre IROP PO3 stretáva aj s najväčšími personálnymi problémami. Celkovo možno konštatovať, že vyhodnotenú úlohu a prijaté opatrenia sú v súlade so zámermi, stanovenými cieľmi a ukazovateľmi.